

Niekde vysoko
(autorka: Zuzana Martiniaková)

Táráríram tádadá.

Odpadok.

Táráríram tádadá.

Opalok.

Táráríram tádadá.

Starým kostiam či lenivosti sa nechce zohnúť ani po jedno.

Táráríram tádadá.

Upratovač nohou posunie odpadky pod starú skriňu stojacu na chodbe, z ktorej uniká odporný zápach ako z hnijúcej papule zdochýnajúcej veľryby.

Plechovka sa skotúľa naspäť. Vypadne z nej mŕtva a zoschnutá včela. „Do rici tu aj...“

Táráríram tádadá. Posunúť plechovku späť pod veľrybiu papuľu sa mu aj chce. Nikto o tom nevie alebo nechce. Všetci to cítia, ale sa tvária, že nie.

Táráríram tá... „Do piči tu aj s totu robotu!“ zahrmoce rádikom. Došli baterky, s tým hrmotanie nepohne.

Upratovač odmieta tlačiť čistiaci kolos na horúcu paru bez Táráríram tádadá. Keď už musí pracovať, tak nech si pri tom aspoň môže počúvať hudbu, nie? Aspoň to jediné, keď už má túto na hovno prácu.

Nechá čistiaci kolos uprostred chodby; veď tade už nikto nepôjde. Nikto tade nepôjde. Je neskoro.

„Idzem pohľadac baterky!“ zakričí do tmy, akoby to niekoho zaujímalo, akoby tam niekto bol, akoby ho niekto počúval. On vie, že nie, teda snád', ale on sa chce tváriť, že to nevie, že pravda je iná. Možno to komunikuje tej obryni, keď už s niekým tak dlho žijete a pracujete, predsa len vám prirastie ku chlopniam. Hoci nevidí, necíti, ale je tu. Nemusí cítiť, stačí, že je tu.

„Počul si to? Nazdávam sa, že po nás predsa len niekto prišiel,“ ožije Aliana.

Nepočul to. Prepočul to. Jemu je to vlastne jedno. Ale keď mu to Aliana povedala, uveril jej. Čo by ste robili vy, ak by vám niekto v psychickom marazme voči vlastnej schopnosti triezvo uvažovať niečo povedal, uverili by ste mu? Ale jeho nevýhodou a dobrým odôvodnením, prečo dôverovať aj klamárom, príživníkom, zúfalcom, vrahom je fakt, že je slepý, teda, aby to bolo politicky korektné, zrakovo znevýhodnený.

Je medzi nimi husté dusno, už celkom dlho, také dusno, ktoré preteká pomedzi ich otupené zmysly ako stekajúca krv zo zbitého nosa. Otupené zmysly zo strachu, čo bude, keď chlad sa im štvirá po chrbte a neistota doteraz istotných istôt úplne padá. Otupené preto, že ich vzájomná prítomnosť otupuje ich vzájomné zmysly.

Nerozumejú si.

On je slepý a chladný a ona až príliš citlivá a zainteresovaná.

Napriek tomu, že sú obaja sami v sebe.

„Keď sa ťa niekto spýta, či už vyšlo slnko, ako to vieš, lebo zrejme to nijako necítiš, či?“ Bola to irónia, žart alebo záujem? Ťažko sa to dá spoznať, všetky spolu súvisia, prekrývajú sa

a zároveň vylučujú. Skúste ich oddeliť ako to kedysi zamýšľali výrobcovia toaliet – oddeliť čistú vodu od špinavej. Ale aký je výsledok? Napokon sa všetko zmieša. Takže jej záujem bol aj ironickou striekačkou.

„Neviem to tak ako ty, viem to, až keď mi to niekto povie alebo sa okolo mňa dejú veci, ktoré sa v noci nedejú.“

Zasmiala sa Aliana. „Ja nevidím rozdiel v tom, čo sa deje v noci a čo počas dňa. Oboje sa môže diať aj v jednom aj v druhom. Môže sa to diať v akomkoľvek rozpoložení a existovať to kedykoľvek.“

„Niečo mi hovorí, že nie. Ja som veľakrát svedkom čistej úprimnosti najmä v noci a počas dňa zas naopak, som svedkom čistého klamu.“

„Ako vieš či ide o pravdu alebo klam, keď si slepý? Prepáč, ale vo väčšine prípadov si to nemáš ako prakticky overiť – skrátka to nevidíš.“

„Zrakovo znevýhodnený, poprosím.“

Aliana otvorí ústa, ale zasekne sa. Radšej chvíľu pomlčí. Táto (ne)sloboda slova ju tak veľmi dusí, ešte viac ako momentálna situácia, keď je s ním zavretá v osamelej budove kdesi vysoko pod strechou.

„Ja to proste cítim, kdesi hlboko vnútri.“

Aliana sa znova zasmieje a zašomre si: „Je len to, čo je.“

„A nie je ti zima?“

„Ja si myslím, že dobre poznáš klamárov. Ja totiž viem, že ty ich cítiš na hony, priťahuješ ich.“ Aliane sa nepozdáva. Jemu je to jedno, on si proste je. Je tak, ako si je upratovačove Táráríram tádadá.

„Hoci to nerád priznávam, súhlasím, že som počas svojho života stretol veľa klamárov.“

„Ja to skúsím odomknúť,“ navrhne Aliana a vstane. Ťažkými krokmi, akoby vážila tristo kíl a niesla na pleciah t'archu celých dejín, sa skloní nad zámok. Aliana je z tých tučnejších a nevádi jej to. „Skúsím po ňom buchnúť.“ Buchne, ale nič sa neudeje.

Začut' silný úder, on sa otočí tým smerom. Nevie, čo sa deje. Môže to byť klam, ktorý počul, ale aj skutočnosť. „Tak ho skús pohladkať,“ zasmieje sa.

Aliana ho poslúchne, ale ani jemnosť ich odtiaľ nevyslobodí. Aliana sa chce odtiaľ veľmi silno dostať, pretože začína chápať, že v jednej malej miestnosti s ním dlho nevydrží. Nie, že by nebol dobrý spoločník, on je celkom neškodný, ťažko ho vyprovokujete a do bitky sa nikdy nepúšťa, ale býva zákerný a keďže priťahuje klamárov, sám rád klame. Ako teraz.

„Debil.“

„O nič väčší ako ten, ktorý búcha na zámok.“

„Vieš, kým si spal, skúsila som asi sedemdesiatšesť spôsobov, ako tento zámok rozbiť.“

„Uau a podarilo sa?“

„Čo myslíš? Keby hej, už tu s tebou nie som. No ale potom si sa zobudil.“

„Ty si ma predsa zobudila. Prechádzala si sa tu sem a tam. Si neprepočuteľná.“

Aliana privrie oči a zhlboka sa nadýchne. Ustato si sadne do kresla, ktoré pod jej váhou zakvíli.

Za dverami sa rozozvučí Táráriram tádadá. Takže sa našli.

Aliana vstane a začne dlaňou búchať na dvere a volať o pomoc.

Upratovačovi sa zdá, že nové baterky obmedzujú zvukové možnosti jeho rádika, tak otočí kolieskom zaneseným od *Kofily* a pridá na hlasitosti. Smeruje ku koncu dlhej chodby v objatí horúcej pary.

Aliana naštvane vydá mrzutý zvuk. Hodnú chvíľu je medzi nimi ticho, možno aj niekoľko desiatok minút, dokonca hodinu. Vedeli by ste pri niekom sedieť a byť ticho hodinu? Ani sa ho nespýtať, koľko je hodín? Aliana to nechce, chce odtiaľ čo najskôr vypadnúť a má na to astronomický zoznam dôvodov, pri ktorých sa javí ako človek s obsesívno-kompulzívnou poruchou. Nie, že by bol on pre ňu baktériou, od ktorej by sa nechcela nakaziť. Je pre ňu existenciou, pri ktorej nedokáže rásť. Cíti sa tam byť dusená a umierajúca zároveň, zatiaľ čo slepý si s tým žiadnu hlavu nerobí.

Aha, veď vôbec sa nesnaží odomknúť ten debilný zámok!

„Počujem kroky,“ ožije Aliana. Opäť začne búchať dlaňou do dverí.

„Co tu dakto je?“ podíde k dverám upratovač.

„Áno, sme tu uväznení, pomôžte nám,“ ozve sa Aliana a ústami sa dotýka hnedastého dreva.

„Jaaaj, zaš jakaški debilove še tu rozkocili...“ ohliadne sa okolo seba. „Už-už, hľadám daco.“ Pozerá okolo seba – len smradľavá skriňa/útočisko jeho lenivosti, ale zo dva-tri metre od neho vidí lavicu a na nej akési knihy. Vezme ich a začne ich hádzať do dverí.

„Čo robíte?“ opýta sa Aliana. Slepý sedí v kresle a len počúva.

„Rucam knihy, ne? Šak ši povedzela, že mam daco robic, ta som vzal daco, že *Toto neni fajka* a skušam.“

„Ach, nie, vráťte to naspäť,“ Aliana ústami ochutná dvere, „chudák Foucalt.“

„Vidzim na koncu chodby šumne nohy, pevný zadok a dluhe vlasy. Možno nam pomože.“ Upratovačov hlas utíchne a podvoľuje sa vlastnej predstavivosti, ktorá mu uviazla v hrdle alebo na pol ceste v myšlienkach.

„Áno, ona nám určite pomôže!“ skričí Aliana.

„Ona nám určite nepomôže.“

„Mne určite pomože s totymi šumnymi...“, upratovačov hlas sa stráca; mieri ku neznámej.

„Idem k oknu, skúsim mávať a kričať, určite nás niekto bude počuť.“ Aliana sa rýchlym krokom vyberie k oknu, najprv ho chce otvoriť jemne, nejde to. Vyskúša trhnúť vetračkou, nejde to. Napokon sa jej okno podarí násilne otvoriť dokorán a obzrie sa po okolí. Nezdá sa, ale má silu.

„Je to vysoko,“ povie si sama pre seba, ale vzápätí na to sa otočí. „Čo robíš?“

„Páči sa ti to?“

Jeho dotyk zintenzívnie, je silnejší a cieľavedomý, akoby sa jej chcel zahrabať pod kožu ako ihla pod triesku v palci.

„Áno, je to príjemné.“

Aliana nerozumie jeho zmene správania z pasívneho na aktívny, ale príjemný dotyk nepocítila už dlho a tak neprotestuje. Poddá sa tomu ako včely vetru a zabudne, prečo sa to ťažké okno tak rýchlo pokúšala otvoriť.

Zafúka jemný vietor, ktorý unesie zopár včiel.

Slepý tam ostane sám. Počuje len včelu, ktorá okolo neho brní.

Po hodine a štrnástich minútach zavrie okno, lebo je mu chladno.